

Zas Latweeschu draugs.

1843. 5 August.

31ma lappa.

J a u n a s s i n a a s.

Is Pehterburges. Tanni grahmata, ko semmes-ministers augsti zeenigam Keiseram irr preekscha lizzis un kas apleezina, zik un kahdas nelaimes pehrnaja gadda pahr wissu walstibu irr notikufchas, atrohdahs arri schi sinna, zik zilweku, pehs teefas leezibas, ar brandwihnu peed sehrufshees irr nomirrufchi; prohti: 939 zilweki. Lufk', mas truhkst, tad buhtu tuhkstohsch. Bet te tee ween irr eekaititi, kas tik ka brandwihnu eedsehrufchi, us weetas sawu garru islaide. Tok pee schi pulka, sinams, ihsten wehl pahrleeku wairak skaitami; jo zik dauds gan pahr wissu gaddu tahdu buhs bijusch, pahr kurreem teefahm skaidra sinna naw nahkufe? Un warr teescham arri wehl fazzicht, ka no teem, kas pahr to paschu laiku zaur zittahm nelaimehm irr aisgahjuschi, — fewischel: kas noslihtusch, safallusch, ar zirreem woi nascheem gewainoti, bedres eekrittusch u. t. j. pr., kurreu skaitlis eet lihds 7000, — ja arri ne wissi, tok brihnum' leels pulks buhs bijis, kas tik tadeht tahda nelaimé eekritte, ka winni bija eedsehrufchi, un wairs ne pilna jehga. Us tahdu wihsi teescham ihsten nahkafs fazzicht, ka pahr weenu paschu gaddu gan lihds 10,000 zilweki zaur to negantu leeku dserfchanu gallu dabbususch un sawas nabbaga feewas un behrnus eeksch behdahm un truhkuma arstahjuschi. Raug', kahda breefmiga sime schi! Kaut jel ta tohs noscheshlojamus apstulbotus zilwekus wissus, kas wehl to negantu, winnu meesu un dwehfeldi samaitadamu brandwihnu mihto, mohdinatu, ka apdohmajahs un no sawa grehka atgreeschahs! (G. E.)

Preekschaja sinna mehs effam stahstijusch pahr tahm daschadahm nelaimehm, zaur kurreahm pehrnaja gadda pahr wissu Kreewu Keisera walstibu tahds leels pulks kauschu ahtra nahwe irr aisgahjis. No scheem irr arri 162, kas netihsch ar nahwigahm fehnehm jeb muschmirreem irr nonahweti. Gan arri pee daudsahm no schahm nelaimehm tik tas pohsta brandwihns wainigs buhs, kas fehneeku galwihu buhs pahrnehmis un winnus ta apstulbojis, ka winni tahs nahwigas fehnes ne buhs ischlihrusch no tahm labbahm. Bet bes tam scheem kautineem wehl zits negants eeradums irr, kam pee schahm nelaimehm gan arri leelas wainas buhs bijuschas, un pahr schahm mehs saweem mihteem lassitajeem te kahdus mahzibas-wahrdus fazzisim. Dausreis reds, ka tahs feewas, kas fehnes bijuschas us mahjahm eet, arri bes tahm labbahm ehdamohm fehnehm wehl muschas nihdeht kahdas nohwigas lihds nefs, un ka winnas tad schahs tahm zittahm mehds wirsu likt. Bet to ne mas ne buhs darricht; jo jau skaidri parahbijahs, ka ir no weenas paschas tahdas fehnes ta nahwiga sulka tohti ahtri tahm zittahm, kas winnai woi appalscha woi blakkam gult, eewelkafs, un

Gaudenajs Zehkabs.

Stahst's preeksch Kristigeem wahrguleem.

(No Schuberta-lunga Wabzu rakiteem pahrtullohts.)

Zettorta, beidsama nodalka.

Ro abbi skohlmeisteri stahstijuschi.

Za seewa Kattrine weenu pufsmuhscha wihru bija peerahdijust, ko mahzitajs un wiinna puifis gan pasinne. Wiasch bija skohlmeisters masâ zeemâ, kas pee Rohsteskalna draudses peederr, un lihds ar to ohteru wihru un to puifi to nakti pee Zehkaba bijis, kad schis nomirre. Us kappeem wiasch schodeen bijis wiffai fir di fasillis.

Tas wihrs nosarke, kad ta seewa wiinnu peerahdija. Wiasch fazzija: »zeenigs mahzitajs, juhs effat mans bikts tehws; kam es baidischohs jums sawus leelus grehkus subdseht, ko laudis schi zeemâ gan sijn, un ko man Deews un zilweki fenn jau fir peedewuschi, to es sinnu. — Wezzaki man jaunam mirruschi, un mahjâs man mas pee labba raddinaja, jehschu man bija labba galwa, un es skohlâ par wisseem waikaf eemahzjohs, un pehz eeksch rizzibas mahzibas pee nelaika basnizlunga arri labbaki mahzeju atbildeht, ne ka zitti. Tas gohdigs kungs man arri weetu gahdaja, un 14 gahdus wezzu pee meistera dewe pilssehtâ, missina kalleja ammatu mahzitees. Bet es sawu Deewa dohtu mannigu prahtu us sliktumu greesu, un ar negohdigem beedreem famettahs; tad nu ka papreeksch tas pirmajs bijis pee mahzibas, ta es taggad tas pirmajs palikku pee nedarbeem. Sahzu naggus baddiht, un zittus pee tam peemahzjht. Weenreis mehâs bijam farunnajuschees, pilssehtas mahzitajam par u... dahrsâ eekahpe un augtus sagt. Es biju leelam kohkam uskaphis, bet ta misa ar weetu bija glubdena tappufi, kahja man passihdeja, un es neganti dabbuju krist, palemmeju un slausu kreifu rohku, galwu sadawuju, un ka nedshws us weetas palikku. Manni b... dri par to dikri sabihjahs, bet ne gribbedami ka muhsu sahdsiba isnahktu, wiinni man isneffe, un lauka nolikke pee pilssehtas izmuhreta greahwsa, appaksch takka, fur jau daschuris laudis bija nokrituschi, pa tumfi us ahr-pilssehtu eedami. Te manni no rihra atradde affinainu, un mans bahrgs meisteris no mannis ne ko ne gribbeja sinraht, jo es wiinnu ne biju labbi klauffjis. Tad nu man us pagastu pahrsuhrija, un kad man ne kahdu raddu ne bija, tad man us slinneeku buhdi raidija. Schê nu es kahdas deenas gulleju, ne warredams nej dshwoht nej mire, jo galwa man bija pa dauhs fatreektâ. Delaika zeenigs mahzitajs pilssehtas dakterim maksaja, un tas manni saglahbe. Bet to ihstu glahbisu es tad dabbuju, kad es atkal prahtâ atmohdohs, un ne no daktera, bet no mihta nelaika Zehkaba. Tas drihs nomannija, kas man ihsti kasteja, un mihligi pamahzidams un rahdams manni ta aisgrahbe, ka firds pehz palikke mihlfsta, un es zaur Deewa scheschlastibu us labbaku zekku atgreesohs un ustappu. Deews kungs man arri pats nehme behdu skohlâ mahzjht, un man ar to dauhs us preekschu wedde. Jo man breehmigas sahpes elkoni eemettahs. Kauls bija tai weeta skabbargos fatreektâ, un waljadseja meesâ eegreest, lihds kaula gabbalius dabbuja pa weenam isnemt. Arri tas man peewarreja, kad dakters noteize, man ta rohka ne kad wairs stipra ne palikschohht, un gaudenam effohht ammatâ jarastahj. Bet pee tam gohdigajs Zehkabs man arri pa lihdsseja. Wiasch pasinne weenu skohlmeisteru pilssehtâ, kas slimmigs bija, un kahdu jaunu zilweki gribbeja par paligu peeneht. Zehkabs man bija skubbinajis un pamah-

zjis, tai wakkas laikâ labbi eemahzitees, un es pehz wehl wairak peemahzijohs, kad es pilssehtâ tappu. So tur man wajadseja behrnus mahzigt grahmata, rakstigt un rehli-
naht. Tad es nu ar Deewa schehligu paligu esmu par Koblmeisteru palizzis, un raugu
behrnus pee ta ihsta ganna Jesus Kristus peewest, kâ gohdigajs Zehkabs manni pee
winna irr peeweddis. Lai Deews winnam to muhschibâ atlihdina, ka wiasch mannu
wahju dwehfeldi irr glahbis, un lai man ar swehtu Garru paligâ nahf, behrneem to
ihstu glahbeju rahdigt, kas muhs ar behdahm un ar preekeem us muhschigu dshwo-
schanu derrigus darra.«

Tas wezs pilssehtas Koblmeisters, ko schis peeminneja sawus notikkumus stahsti-
dams, bija tas firmgalwis, ko mahzitajs pee Zehkaba redsejis, kad tam to swehtu
wakkarinu dewe. Wiasch tadeht to kâ wezzu pasihstamu nu usrunnaja un praffija:
kâ tad juhs ar Zehkabu dabbujat eepasitees, un draugi palikkat?

Wezzajs arbildeja: »zeenigs mahzitajs, schee trihs irr, behrni un jauneki buhdami,
nabbaga Zehkabam dauds raises darrijuschi, bet es winnam dauds wairak firds-ehstus
esmu darrijis, behrns buhdams sapraschanâ, bet wihs gaddos, kam jau matti palikke
spohgaini. Es esmu wezzas Lihses jaunakajs brahlis, un gan drihs tâ kâ winna, pir-
mak schim daudstreif galwu apgreesie. Es biju stellmahkeris, un wanderselkds eerad-
dis brandwihnu dsert. Kad es nu pahrnahzu, es ne ween wissu isdsehru, ko nopel-
nijis, bet ar to negantu dserschianu arri wissas sawas ammata leetas isplihsteju, ka pehz
wajadseja par selli pee zitta meistera eet. Man bija labs ammat, bet kad es kahdu
nebbetu biju strahdajis, un festdeenâ naudu rohka dabbuju, es tuligt atkal sahzu dsert,
lihds wifs pa gallam bija. Meisteris man peedsehruschu ne eelaide nammâ, man arri
kauns nahje tahdam rahditees. Tad es ar weenu us flimneeku buhdi pee mahfas un
pee Zehkaba gahju isploshitees un isgulleht. Gan Zehkabs manni isgullejuschu un
flaidru galwu turroschu kristigi pamahzija, un mahfa dikti norahje, bet tas ne ko ne
lihdsseja. Bet kad nu us reisi arri manna mahfa zaur Zehkabu lehniga un mihliga pa-
likke, un weenâ prahtâ tâ kâ wiasch ar man runnaja, tad tee labbi wahrdi man jau wai-
rak pee firds kehrahs, un es tâ sahzu no abbeem kaunetees, ka labbaki lauka pagulleju
jeb eeksch seena schuhua, ne kâ es peedsehris winneem rahditohs. Bet weenreis es pa
dauds biju pahrdsehrees, un tahdu pulku affiau wehmu, ka man pufsmirruschu us
flimneeku buhdi pee mahfas nowedde. Ta manni kohpe, un es atjehdsohs, un nu ta
labba stunda bija nahkusi, kur Deews man firdi atwehre, Zehkaba un Lihses labbus
wahrdus klausigt un patureht. No ta laika es esmu pee tehwa atgreesees, kâ tas pa-
suddis dehlis ewangeliumâ, un debbesu Tehws man schehligi peenehmis, un man lihds-
jis pee labba pastahweht. Arri pehz wiasch man tahdu usturrejis, kad es gohdigu
atraitni apprezsejis, atkal labbâ weetâ un pee pahrtikschanas tappu.«

»Redseet zeenigs mahzitajs,« tâ nu wezzajs runnu beidse, »tâ kâ es ar ohtru Kobl-
meisteru, tâ mehš behreneeki wiffi, pee juhfu galda sehhdofchi, un pehz gaudena Zehkaba
schehlodami, to Deewa apschehloschianu flawejam, kas mums zaur winnu gaddijusees.«

Mahzitajam affaras azzis spihdeja, un wiasch fazzija: »Un es ne buhschu tas
pehdigajs, kas scho schehlastibu flawe. Arri mannim nabbaga Zehkabs to tainribu
irr eerahdijis, kas Deewa preekschâ geld. Un ar Deewa swehtu paligu es nu arri
darboschohs, to flaidri jo flaidri zitteem eerahdigt.«

F. R.